

LIIKASLINKKI

LIIKASTEN SUKUSEURA RY:N JÄSENLEHTI 2/2004

PÄÄTOIMITTAJA HARRI LIIKANEN • TOIMITUSSIHTEERI PIRKKO LIIKANEN

TÄSSÄ NUMEROSSA mm:

Paljastuksia s. 2 • Juha Liikanen mitalisateessa s. 3
Anna-Liisa Liikanen on poissa s. 4 • Vuosikokous Jyväskylässä s. 8
Vuoden Liikanen 2004 s. 10 • Sukuseurojen keskusliitto 25 vuotta s. 12

20-vuotisjuhlatilaisuudet Mikkelissä 30.-31.7.2005

Paljastuksia

Nyt sitten tiedetään, että äitien pitkän iän salaisuus oli 1600 -1800 luvulla monien tyttölasten synnyttäminen. Syitä ei tarkasti tiedetä, mutta arvellaan, että tytöt jäivät pidempään kodin piiriin auttamaan äitiä raskaan työtaakan alla. Olisi mielenkiintoista selvittää, miten tämä pitää paikkansa Liikasperheissä eli ovatko asiat, kuten Samuli Helle väittää.

Jouluhössötys alkaa nykyään entistä aikaisemmin. Se paljastui, kun jo lokakuussa tavaratalon hyllyillä alkoi olla joulutavaraa. Toisten mielestä se ei ole oikein, mutta minun mielestäni joulun valmistelu piristää loppuvuoden pimeydessä. Valojen ja kynttilöiden kanssa pelaaminen on hauskaa ja turvallisempaa kuin kesällä kuumassa auringonpaisteessa.

Sukuseuran toimintavuosi päättyy ja sato alkaa olla korjattuna ja totuus paljastuu. Liekö runsaiden sateiden syytä, mutta kaikki ei näytä menevän ihan suunnitellulla tavalla. Aloitimme vuoden vahvempuna kuin koskaan. Siitäkin huolimatta, että vuoden alkupuolelle ajoittui ikävin asia, mitä olen seurassamme kokenut. Jouduimme erottamaan jäseniä siitä syystä, että he jättivät jäsenveloitteensa hoitamatta. Nytkin jäsenmaksut on vielä monelta maksamatta ja se huolestuttaa. Toisaalta on suuri riemu siitä, että uusia jäseniä on saatu lyhyessä ajassa runsaasti. Kiitos siitä jäsenhankkijoille, joista parhaat palkitaan ensi vuonna. Vieläkin ehtii mukaan, sillä kilpa päättyy 31.12.

Mukavaa oli todeta, että kesän tapaaminen Jyväskylässä oli menestys. Meitä oli koolla suuri joukko tapaamassa toisiaan ja vaihtamassa kuulumisiaan, kuten pitääkin. Sitä vartenhan me niitä tilaisuuksia järjestämme. Vaikka hallituksen esitykset pääpiirtein hyväksyttiin, vuosikokous oli harvinaisen puhelias ja niinhän sen pitääkin olla. Hallitus järjestäytyi muiden lähtiessä kotiin ja kun tehtäväjako säilyi, minäkin saan taas kirjoitella näitä paljastuksia esimiehen roolissa. Saamastani luottamuksesta haluan kiittää.

Ristiinan, Kuhmalahden ja Helsingin alueilla saimme paljon myönteistä julkisuutta perinnehenkilömme Herman Liikasen muistolaattojen paljastusten yhteydessä. Saimme toteutetuksi haaveen, joka oli pysynyt taka-alalla varojen puutteessa, mutta joka nyt saatiin toteutetuksi Suomen Hypoteekkiyhdistyksen myöntämällä raha-avustuksella. Tässä haluan lausua heille vielä kerran lämpimät kiitokset.

Sukututkimus on edennyt, mutta nopeamminkin olisi voitu mennä eteenpäin. Pääasia on kuitenkin, että edistystä tapahtuu. Valitettavasti olemassa olevien tietojen jakaminen on kärsinyt arkuudesta, kun kaikki eivät haluaakaan tietoja kotisivuillemme edes salasanana taakse. Tästä taas pääosa ei tykkää ja siksi jäsenet eivät pääse tietoja tarkistamaan. Kyseessä on kuitenkin julkinen tieto, jolle ei näytä olevan edes tekijänoikeussuojaa. Voimme kopioida toisten

tekemiä selvityksiä.

Vain jäsenille tarkoitetut kotisivut ovat vielä mietintämyssyssä. Kokeiluun päästäneen lähiaikoina suppeassa piirissä, mutta ensi vuonna asia voitaneen viedä loppuun. Sivuille aiottu asiat ovat mietittyneet edellä mainituista syistä. Ehkä me kuitenkin pääsemme eteenpäin

Pikatiedotusta eli sähköpostitiedotusta kokeilimme ensi kertaa lähettämällä sähköpostiosoitteen ilmoittaneille tiedon kansallisarkistossa pidetystä Sukuseurojen Keskusliiton juhlanäyttelystä, jossa sukuseurat esittelivät itseään. Edustin seuraamme sen avajaisissa ja myöhemmin olin sitä yhden päivän valvomassa. Tiedotus tuotti tulosta ja toivomme, että yhä useammat ilmoittaisivat sähköpostiosoitteen tiedottajalle.

Ensi vuonna täytämme 20 vuotta, joten on syytä juhlia. Pankaapa jo nyt aika ja paikka allakkaan: 29.-31.7 Mikkeliin. Tarkemmin kerromme seuraavassa numerossa. Lopuksi haluan kiittää kaikkia jäseniä loppumassa olevasta vuodesta. Ilman teitä ja teidän tukea ei ole seuraakaan. Erityiset kiitokset haluan osoittaa hallituksen jäsenille ja muille luottamus- ja toimihenkilöille vapaaehtoistyöstänne seuran parhaaksi.

Toivotan kaikille Hyvää Joulua ja Onnellista Juhlavuotta 2005.

Harri Liikanen

Uusia jäseniä

Ristiinan sukuhaarasta

Tuuli Bernard, Helsinki
Taina Hirvonen, Helsinki
Susanna Liikanen, Espoo
Hannu Saarenmaa, Tampere

Johanneksen sukuhaarasta

Seija Hirvonen, Piikkiö
Sinikka Saarinen, Kaarina

Mikkelin sukuhaarasta

Pirjo-Riitta Mäkelä, Turku

Kangasniemen sukuhaarasta

Terttu Albrecht, Kangasniemi
Annamari Liikanen, Mikkeli

Lämpimästi tervetuloa mukaan.

Kuolleita

Kerttu Annikki Luokkanen

o.s. Liikanen
s. 24.5.1928
k. 11.9.2003 Rovaniemi
Kuusamon sukuhaara.

Kirsti Mirjami Liikanen

s. 2.7.1939 Kangasniemi
k. 25.4.2004 Helsinki
Hautajaiset 8.5.2004 Helsingissä
Kangasniemen sukuhaara.

Anna-Liisa Liikanen

s. 15.10.1917 Jaala
k. 8.5.2004 Jaala
(ks. erillinen kirjoitus)

Heikki Liikanen

s. 16.1.1917 Jyväskylän mlk
k. 14.6.2004 Joutsa
Hautaus 3.7.2004 Leivonmäellä.
Korpilahden sukuhaara.

Arto Pönniö

s. 06.08.1988 Ristiina
k. 03.10.2004 Mikkelin
keskussairaala
Ristiinan sukuhaara

Sukuseura kunnioittaa vainajien muistoa ja ottaa osaa omaisten suruun.

Syntyneitä

Kangasniemen haara

12.2.2004 syntyi Sanna o.s. Pen-
nanen ja Juha Kokkoniemelle
esikoinen, Senni Julia. Lapsen isä
Juha on Kerttu (o.s. Liikanen) ja
Uuno Kokkonien pojan Tapion
poika.

29.4.2004 Minna o.s. Sorola ja
Tero Savelalle Reisjärvellä syntyi
kolmas lapsi. Kasteessa tyttö sai
nimen Iida Inkeri. Tero on Aino
(o.s. Liikanen) ja Raimo Savelan
poika. Aino on Lahja (o.s. Kähkö-
nen) ja Arvi Liikasen tytär.

Mikkelin haara

16.04.2004 Henry ja Sara Hima-
selle on syntynyt tyttö Minea Hen-
rietta Himanen. Henry on Raija
(o.s. Liikanen) ja Jouko Himasen
poika.

Ristiinan haara

01.07.2004 Taina o.s. Vähälä ja
Aarne Hirvoselle syntynyt poika
Juhana, Aarne Aleksanteri. Taina
on Lempi Vähälän pojan tytär,
Lempi on Hulda (o.s. Liikanen)
Vesterisen tytär.

15.5.2004 syntyi Naistenklinikalla
Nouri ja Erja Werdille poika Linus
Arttu Johannes. Nouri on Helena (o.s.
Liikanen) ja Munir Allahwerdin poika.

25.06.2004 Jouni Pekkaselle ja Enen
P'ngille syntynyt poika Johannes
Aleksanteri P'ng Pekkanen. Jouni on
Kirsti Kalliosalon (ent. Pekkanen o.s.
Liikanen) ja Anssi Pekkasen poika.

Avioliittoon vihittyjä

24.7.2004 vihittiin Reisjärven kirkossa Tarja Mattola ja Jaakko Kokkonieni.
Sulhasen vanhemmat ovat Irma ja Tapio Kokkonieni ja Tapion vanhemmat
Kerttu o.s. Liikanen ja Uuno Kokkonieni. Kangasniemen sukuhaara.

Juha mitalisateessa

Lämpimät onnitelut jäsenel-
lemme *Juha Liikaselle* (kuvassa)
Liedon Littoisista kunniamerkillä
palkitsemisen johdosta. Valitetta-
vasti saimme vasta nyt lukea, että
hänellekin myönnettiin viime
vuonna Karjalan Liiton pronssi-
nen ansiomerkki.

Merkit jaettiin Johannes-seu-
ran kesäpäivillä Piikkiössä, mutta
kun hän ei voinut olla siellä silloin
läsnä, merkki luovutettiin syk-
symmällä Johannesen Päättilän
koulupiiriläisten kokoontumisen
yhteydessä Littoisten Monitoimita-
lolla. Ansiomerkkin luovutti Johan-
nes-Seuran puheenjohtaja Paavo
Väntsi, joka puheessaan antoi tun-

nustusta Päättilän koulupiiriin pit-
käaikaisesta ja tuloksellisesta työstä
Johanneksen kylien perinteen
säilyttämiseksi ja tallentamiseksi,
ja siinä Juha on ollut mukana.
Me voimme lisätä tähän, että työstä
on varmasti ollut hyötyä myös Li-
kasten perinteiden vaalimisessa.
Juha on nimittäin syntynyt Johan-
neksen Päättilässä ja täydentänyt
kiitettävästi Johanneksen sukuhaa-
rasta olevia tietoja.

HLLI

(Lähde: *Johannekselainen* 11/2003)

Anna-Liisa Liikanen on poissa

Itäpäivällä 8.5.2004 Pentti Leskinen soitti Anna-Liisalle Jaalaan. Puhelimessa Anna-Liisa kertoi Pentille: ”Täällä on suurenmoisia ihmisiä. Olen onnellinen. Kaikki täällä on valmiina, piha siivottu. Saan katsella, miten luonto herää. Kyllä täällä Jaalassa on ihanaa! Tänne haluan jäädä!”.

Suruviesti tavoitti Anna-Liisan kaikki läheiset sukulaiset ja ystävät jo seuraavana päivänä. Anna-Liisaa ei enää ollut. Anna-Liisa siunattiin viimeiseen lepoon Jaalan kirkossa 29.5.2004

Kirkkoherra Heikki Kiviluoto piti seuraavan siunauspuheen siunaustilaisuudessa.

”Jumalan laupeus on kuitenkin niin runsas ja hän rakasti meitä niin suuresti, että hän teki meidät, rikkomustemme tähden kuolleet, eläviksi Kristuksen kanssa. Armosta teidät on pelastettu”. (Efesolaiskirje 2: 4-5)

Rakkaat ystävät, Anna-Liisa ja koko Liikasen suku liittyvät läheisesti tänne Jaalaan. Täällä Anna-Liisa syntyi ja synnyinkoti oli rakas kesäpaikka loppuun asti. Se paikka, josta hän oli huudahtanut tänne kesän ensimmäisillä lämpimillä tultuaan: *”Kyllä täällä Jaalassa on ihanaa! Tänne haluan jäädä!”* Eipä kukaan osannut aavistaa, kuinka pian toteen nuo Anna-Liisan sanat hänen omalla kohdallaan kävivät. Joka tapauksessa uskaltaisin ajatella, että Anna-Liisan harras toive täyttyi ja että hän sai lähteä taivaalliseen kotiin onnellisena ja kiittolisena Jumalan hyvydestä ja uskollisuudesta. Pitkä ja monivaiheinen ja rikas elämänsä sai päätöksensä siellä, missä sai alkunsa.

Anna-Liisan kohdalla kotiseudun asiat ja käden taidot olivat tärkeitä asioita. Meille jaalalaisille Anna-Liisa oli joka kesäinen kesäasukas ja voimionsa mukaan hän osallistui vireästi monenlaisiin täällä järjestettyihin

tapahtumiin ja toimintaan. Erityisen tärkeä hänelle oli Liikasenmäki, suvun paikka, josta Anna-Liisan myötämielisellä ja uhrautuvalla tavalla tuli Lions Club Jaalan omistama ja ylläpitämä tapahtumapaikka meille jaalalaisille. Siksi on hienoa, että saamme viettää Anna-Liisan muistotilaisuutta juuri tässä paikassa, jossa suvun ja Jaalan historian henki elää vielä väkevänä. Sukupolvien työ ja muisto on siellä meidän nähtävillämme ja koettavissamme. Uskon, että Anna-Liisa oli erityisen iloinen kuuluaan, että Liikasenmäen rakennukset kunnostetaan ja remontoidaan sen arvoa ja merkittävyyttä sekä toimivuutta vastaaviksi.

Anna-Liisa oli myös käsityön ja tekstiilityön ystävä. Kotiseurakunnallakin on ollut ilo aikanaan saada käyttää hänen asiantuntemustaan ja rakkauttaan kotikirkkoa kohtaan niiden lahjoitusten ja tekstiilitöiden muodossa, joita hän lahjoitti kirkkoomme. Näiden ohella Anna-Liisa oli uskollinen kesäinen kirkkovieras sunnuntaisin niin pitkään kuin siihen voimat antoivat myöten. Anna-Liisa oli kokenut olevansa armon varassa eläjä ja juuri niinhän apostoli Paavalikin sanoo kirjeessään Efeson seurakunnalle meidän kristittyjen elävän. Jumalan armahtamina, Kristuksen tähden, me vapaudumme käyttämään niin luonnonlahjojamme kuin Hengeltä saamiamme armolahjojakin Jumalan ja lähimmäisten hyväksi. Uskon, että Anna-Liisan sydän paloi niin lähimmäiselle kuin Vapahtajallekin. Sitä hänen ystäväallinen, iloinen ja valoisa olemuksensakin viestitti.

On hyvä ajatella, että me itse kukin täällä ajassa taivalta yhdessä tehdessämme, voimme turvautua hyvän Jumalan laupeuteen ja armoon. Ja tukeutua myös toisiimme. Niin laajaan sukuun, omaisten ja ystävien joukkoon, kuten oli Anna-Liisan kohdalla, ja myös kesävieraisiin, tuntemattomampienkin sisarten ja veljien joukkoon. Siinäkin – ystävyystymisessä

– Anna-Liisa tuntui olevan omillaan. Niin helposti se häneltä kävi.

Rakkaat ystävät, Anna-Liisan omaiset ja saattoväki, nyt saamme jättää hänet turvallisesti uskollisen Vapahtajan käsiin. Usko on vaihtunut näkemiseksi ja huolet ja murheet iloksi ja kiitollisuudeksi. Nousemme nyt toimittamaan hänen siunaamisensa.

Liikasenmäellä oli Anna-Liisan muistotilaisuus. Unto Vainio, Anna-Liisan serkku piti muistotilaisuudessa seuraavan puheen.

”Anna-Liisa. Mehän olemme kokoontuneet muistellaan ja kunnioittamaan Anna-Liisan muistoa. On hyvä nähdä, että Anna-Liisalla on näin paljon ystäviä, tätä osasin odottaa. Kaikki olette tervetulleita. Anna-Liisahan sai viettää pitkän elämän. Syntymäaika 1917, joten Anna-Liisa oli samanikäinen kuin itsenäinen Suomen valtio.”

Anna-Liisa valmistui kansakoulun opettajaksi Heinolan seminaarista v. 1941, kuitenkin tätä ennen Anna-Liisa oli joutunut talvisodan aikana toiminaan lottana sotatoimialueella. Anna-Liisa ehti toimia ilmavälvonnassa, sitten kenttäsairaalassa, sittemmin Punkaharjun kallovmasairaalassa sairaalapalveluksessa. Potilaiden hoitamisen lisäksi Anna-Liisa toimi sairauskertomuksien kirjoittajana, kun leikkaava kirurgi saneli suoraan leikkauksen aikana operaation kulun. Kaunis käsiala, kun Anna-Liisalla oli, niin hänet valittiin tähän tehtävään.

Kansakoulunopettajana Anna-Liisa toimi Sippolassa ja Kärkölässä, mutta käsityönopettajaksi valmistuttuaan v. 1948 hän pian tämän jälkeen hakeutui Orimattilaan. Orimattilahan on kuuluisa nyplätystä pitseistään. Lapset ja jotkut vanhemmatkin perehdyttivät Anna-Liisan Orimattilan pitsien salaisuuksiin. Näin hän pystyi jatkamaan tätä merkittävää paikallista perinnettä opettamalla Orimattilan koululaisille kutomisen salaisuuksia.

Unto-serkun poikien kantamana Anna-Liisan arku siirrettiin autoon kuljetettavaksi haudalle – takana vasemmalla Sami, hänen edessään Janne, oikealla takana Petri ja hänen edessään Mika.

Eläkkeelle siirryttyään Anna-Liisalla alkoi uusi harrastuskausi. Posliinimaalaus täytti kaikki vapaa-ajat, ja tuloksia syntyi, lukemattomat ovat ne Anna-Liisan maalaamat posliiniesineet, jotka täyttivät hänen kotinsa astiakaapit ja joita hän maalasi myös lukuisille sukulaisilleen ja ystävilleen.

Toinen aktiivinen harrastus oli osallistuminen erilaisiin kulttuurierientoihin. Opettajien ja eläkeläisten mukana Anna-Liisa tutustui moniin konsertteihin ym kulttuuritapahtumiin ympäri Suomea. Kolmantena eläkeiän harrastuksena on mainittava Liikasten sukuseura ry. Anna-Liisahan oli Harri Liikasen kanssa oikeastaan sukuseuran perustaja, innokkaana suvun vaiheiden seuraajana ja aina uusien sukulaisten etsijänä, hän oli vertaansa vailla. Täytyy ihmetellä, miten paljon hän muisti ja tiesi kertoa kaukaistenkin sukulaisten vaiheista. Hän muisti, kuka oli kosinut ketäkin ja kuka oli toiminut puhemiehenä. Näiden asioiden valtava muistipankki on nyt poistunut.

Muistamme kaikki Anna-Liisan ystävällisenä, vieraanvaraisena ja aina hyväntuulisena henkilönä, jon-

ka poismenoa jääme kaipaamaan. Anna-Liisa olet aina muistoissamme ja tulemme aina muistamaan sen valoisuuden ja positiivisuuden, jota säteilit ja jaoit meille sinua kaipaaville”.

Muistotilaisuus jatkui ruokailulla, jonka jälkeen laulettiin virsiä ja Unto Vainion poika Petri Vainio luki adressit. Sen jälkeen seurasi Anna-Liisan työtoverin Kirsti Kauppinen tervehdys Orimattilasta. Puheessaan hän muisteli yhteisiä vuosia työn ja harrastusten parissa Orimattilassa. Anna-Liisasta hän totesi mm seuraavaa: ”Kun ajattelen Anna-Liisaa, mieleeni tulvi paljon lämpimiä muistoja. Kun perheemme syksyllä 1963 muutti Orimattilaan, ensimmäinen työpaikkani oli Kansalaiskoululla, sijaisopettajana. Anna-Liisa oli ensimmäisiä työtovereitani. Hän oli lämmin ja turvallinen, oman itsensä kanssa sopusoinnussa oleva ihminen. Hänen seurassaan oli hyvä olla.”

Muistotilaisuus päättyi kahvitarjoiluun, jota ennen Harri Liikasen

muisteli vielä yhteistä taivaltaan Anna-Liisan kanssa perustettaessa Liikasten sukuseura ry:tä.

”Hyvät Anna-Liisan omaiset, sukulaiset ja ystävät, yksi Liikasten sukuseuran historian merkkihenkilöistä on poissa. Olemme olleet saattamassa Anna-Liisa Liikasen viimeiseen lepoon.”

Tutustuin Anna-Liisa Liikaseen 21 vuotta sitten, kun ryhdyin aktiivisesti selvittämään juuriani. Erityisesti minua kiinnosti tietää, miten tietosanakirjoissa mainittu vapaustaistelijä Herman Liikasen ja julkkis-Erkit liittyvät alkuperääni. Liikasia etsin kaikkialta ja niissä merkeissä sattumalta löysin postisiirottilien luettelosta mielenkiintoisen tiedon. Siellä oli Herman Alarik Liikasen kuolinpesän tili-numero ja pesän hoitajan yhteyshetöt. Otin yhteyttä häneen, Unto Vainioon ja sain heti selville, ettei kyseessä ole sama Herman, mutta samalla sain tietää, että hänen sukulaisensa Anna-Liisa on kiinnostunut myös sukuasioista. Tämä oli hyvä tieto ja otinkin heti yhteyttä Anna-Liisaan. Sain pian postia häneltä ja kirjeessään 21.11.1983 hän totesi mm ”Oli muuten mahdot-

toman mielenkiintoista kuulla, että on joku toinenkin sukututkimuksesta kiinnostunut Liikanen. Usein olen ajatellut, että olisipa joku toinenkin asiasta innostunut. Olen työstäni eläkkeellä, joten aikaahan minulla on, mutten taida oikein osata.”

Nyt voin kuitenkin todeta, että Anna-Liisa osoittautui aidoksi timantiksi. Hän osasi ja sukututkimus lähti etenemään vauhdilla. Yhteistyö hänen kanssaan oli helppoa ja erityisesti arvostin Anna-Liisan muistitietoa, joka oli poikkeuksellisen laajaa. Kun tutkimuksista rupesi kertymään laskuja, esitin 1985 keväällä Anna-Liisalle ja Eino Liikasele sukuseuran perustamista ja molemmilta tuli myöntävä vastaus. Anna-Liisa kirjoitti mm: ”Kiitos mielenkiintoisesta kirjeestä. Sukuseuran kysymykseesi vastaan kyllä tullaan mukaan, ihan mielellään. Sinä kun olet innokas ja nuori, niin ota vastuu asiasta. Kerroin serkulleni Unto Vainiolle, mitä suunnitelmia on tulossa. Hyvä on.” Kun vihreää valoa näkyi muuallakin, sukuseura päätettiin perustaa.

Anna-Liisa valittiin sukuseuran hallitukseen seuran perustavassa kokouksessa 24.7.1985. Hallitusvas-

tuuta Anna-Liisa kantoi kolme kautta eli yhdeksän vuotta. Hänen vastuualueenaan oli erityisesti sukututkimus, mutta myöskin arkistonhoito. Näissä tehtävissään hän oli esimerkillinen meille muille. Tämä oli luonnollistakin, sillä hän oli ollut opettajana koko kansan kasvattaja. En ole laskenut, kuinka monta henkilötietolomaketta hän ehti täyttää, mutta se määrä oli valtava.

Anna-Liisa puhui alusta alkaen ja usein Suomenlinnan entisestä komendantista kapteeni Alarik Liikasesta, mutta tietoja hänestä oli vähän. Onneksi vihdoinkin viime vuonna löysin sota-arkistosta häntä koskevat tiedot ja saatoimme ne hänelle toimittaa. Ilman Anna-Liisan kannustavaa vaatimista tiedot olisivat ehkä vieläkin hukassa.

Arkistoinnista tulee mieleen Herman Liikasen kuva-albumi, jonka Anna-Liisa kokosi sukuseuran käyttöön. On valitettavaa, ettei Anna-Liisa voi olla läsnä hänelle niin merkittävään Herman Liikasen muistolaatan paljastustilaisuuksissa ensi heinäkuussa Kuhmalahdella tai Ristiinassa.

Muista asioista todettakoon, että Anna-Liisan mielestä sukupäivillä pitää aina olla arpajaiset ja niin niitä

sitten järjestettiin ja siten saatiin niistä yksi hauska, jännittäväkin ohjelmanumero ja seura sai merkittävää lisätuloa. Itse hän oli tukemassa seura lahjoittamalla merkittävään rahasumman sukukirjan tekoa varten.

Kiitokseksi sukuseuran hyväksi tehdystä työstä Anna-Liisa nimettiin Vuoden Liikaseksi 1995 Ristiinassa. Kunniajäseneksi numero 2 hänet kutsuttiin viisi vuotta myöhemmin Helsingissä.

Hyvät läsnäolijat!

Opin tuntemaan Anna-Liisan ystävällisenä, iloisena ja vieraanvaraisena ihmisenä. Pidin häntä sukuseuran äitinä. Jaala ja kaunis koti puutarhoineen täällä oli hänelle rakas paikka, jonne hän palasi keväisin kuin muuttolintu.

Anna-Liisa on poissa, mutta iloitkaamme niistä vuosista, jotka saatoimme olla yhdessä ja jatkakaamme hänen aloittamaa työtä, jotta sukuseura eläisi sukupolvesta toiseen. Jumala meidän työtämme siunatkoon.”

Liikasten sukuseura jää kaipaamaan Anna-Liisaa.

Pirkko Liikanen
Harri Liikanen

Tositarina yli 70 vuoden takaa

Äitini Lahja opetti minulle Isä meidän- rukousta, kun olin 3-4 vuoden ikäinen. Syntyi seuraava vuoropuhelu:

Äiti: ”Isä meidän, joka olet taivaassa.”

Minä: ”Eipäs ku jänissii (Lue: jäniksiä) ampumassa.”

Äiti: ”Pyhitetty olkoon sinun nimesi.”

Minä: ”Isänpä nimi, isänpä nimi.”

En muista, miten juttelu jatkui. Ilmeisesti minua oli vaikea opettaa, kun olin vielä vilkaskin ja eihän sitä siinä iässä ymmärrä eikä jaksa keskittyä.

Selitys minun lapsen ajatukselle oli se, että oli kysymys minun Arvi- isästani, joka tunnetusti oli aina vapaa-aikanaan metsästämissä tai kalastamassa.

Sirkka Leppälä o.s. Liikanen,
Reisjärvi

Vierashuone Suomen sukututkimusseuran jäsenille

Suomen Sukututkimusseuran jäsenet voivat yöpyä edullisesti sukututkimusmatkoillaan Helsingissä seuran vierashuoneessa. Koska Liikasten sukuseura on

jäsen, mahdollisuus koskee myös meitä. Varustuksena on kaksi vuodetta, suihku ja keittiö, joka on varustettu keitto- ja ruokailuvälineillä. Omat liinavaatteet täytyy olla.

Yö maksaa 20 euroa/henkilö. Viikonloppuna 30 euroa/2 yötä/henkilö. Jos asia kiinnostaa, ota yhteyttä Harri Liikaseen.

Sukuseura muistaa perinnehenkilöään

Muistolaatta

Sukuseura on tehnyt paljon töitä kuluneen vuoden aikana perinnehenkilönsä muistamiseksi. Kesällä paljastettiinkin muistolaatat perinnehenkilön Herman Liikasen syntymäkunnassa Ristiinassa 18.7.2004 Ristiina-päivänä, Kuhmalahden taidepappilassa 23. 7.2004 ja Helsingissä elokuussa 2004 Herman Liikasen työnantajan Suomen Hypoteekkiyhdistyksen tiloissa. Kuvanveistäjä Tauno Ruuska oli tehnyt Herman Liikasta näköisreliefin, jonka valokuva on tämän lehden kannessa.

Kuhmalahden tilaisuuteen oli ilmoittautunut runsaasti Ristiinan Liikasia.

Sukuseuran esimies Harri Liikainen avaa Herman Liikasen muistolaatan paljastustilaisuuden. Kuhmalahden taidepappilassa 23.7.2004.

Postimerkki

Postimerkkimessuilla 2000 sai oman kuvan postimerkkiin ensi kertaa Suomessa. Nyt voi jokainen teettää merkkejä omista kuvistaan. Sukuseuran perinnehenkilö

Herman Liikainen sai myös oman postimerkinsä sarjassa ”oma elämä-oma postimerkki” 23.07.2004. Pirkko Liikainen on suunnitellut ja toteuttanut Herman Liikasen postimerkin kuvan. Kuvan taustalla on Kuhmalahden pappila. Herman Liikasen kasvot on kuvannut kiertävä valokuvaaja Charles Riis (1837-1915). Charles Riisillä oli

valokuvaamo 1871-1878 Kluuvikadulla, Helsingissä, myöhemmin samassa paikassa nimellä Charles Riis & Co 1882-1887. Charles Riis palasi Tanskaan 1890-luvulla, syntymäkaupunkiinsa Kööpenhaminaan, jossa kuoli 1915.

CD-tiedosto

Herman Liikainen, Liikasten sukuseura ry:n perinnehenkilö. Sukuseuran perinnehenkilöä koskevat tiedot on koottu cd:lle. Tämä cd sisältää seuraavat artikkelit ja koosteet.

Herman Liikasen sukutausta: Suomen ja Liikasten sukujen historiaa 1600 – 2000; Ristiinan Liikasten esi-isät; Herman Liikasen isän Otto Vilhelm Liikasen lapsuuden perhe.

Herman Liikasen elämä: Pekka Saarenmaa 2004. Lyhyt elämäkerta; Näytelmä Herman Liikasesta kirj. Sylvi Hyryläinen ja Katri Pulkkinen, Ristiina 1995; Herman Liikasen hautajaiset 1926 Helsingissä (Uusi Suomi)

Herman Liikasta muistetaan: Helena Allahwerdi 1995. Vapaustaistelija Herman Liikasen jalanjäljissä. Liikasten sukuseuran tapaaminen 21.7.1995 Ristiinassa. (<http://www.liikastensukuseura.fi/juuret.htm>); Liikasten sukuseura muistaa vainajiaan, 15-vuotisjuhlakokous 2000 Helsingissä (<http://www.liikastensukuseura.fi/kokous.htm>); Salme Strandman kertoo Ristiinan Liikasista 13.12.2002 (<http://www.liikastensukuseura.fi/salme.htm>); Muistolaattojen paljastus Ristiinassa, Kuhmalahden taidepappilassa ja Hypoteekkiyhdistyksen hallituksen ”Herman-huoneessa Helsingissä”

Muuta tietoa: Ristiinan Liikasten sukutaulut – taulu numero: 58 (7. sukupolvi kantaisästä Antti Liikasesta 1600 lähtien); Lähteitä Artikkeleiden, asiakirjojen, teosten kertomaa Herman Liikasesta

Lisätietoja antaa Pirkko Liikainen.

Kevään 2004 ylioppilaita

Pauliina Hylkilä Reisjärven lukiosta. Pauliinan vanhemmat ovat Seija o.s. Puurula ja Jouko Hylkilä. Pauliina on aloittanut jatko-opinnot Joensuun yliopiston teologisessa tiedekunnassa.

Heidi Tuikka Toholammin lukiosta. Heidän vanhemmat ovat Arja o.s. Puurula ja Jukka Tuikka. Heidi on aloittanut jatko-opinnot Seinäjoen ammattikorkeakoulussa.

Seijan ja Arjan vanhemmat ovat Hilja o.s. Liikainen ja Aimo Puurula. Kangasniemen haara

Anu Mörsky Kokkolan yhteislyseon lukiosta. Anu vanhemmat ovat Outi o.s. Leppälä ja Olavi Mörsky. Anun äiti Outi on Sirkka o.s. Liikainen ja Veikko Leppälän tytär. Anu on aloittanut jatko-opinnot Vaasan ammattikorkeakoulussa.. Kangasniemen haara.

Sukuseuramme kummityttö **Jenni Liikainen** Lahden lyseon lukiosta. Jennin vanhemmat ovat Maija ja Jaakko Liikainen ja Jaakon vanhemmat Rauha

o.s. Heikkilä ja Uuno Liikainen. Jenni lähti syksyllä Luxemburgiin vuodeksi au pariiksi. Kangasniemen haara.

Jenni Liikainen Riihimäen lukiosta. Tämä Jenni on Toini ja Jaakko Liikasen tytär ja kuten tiedämme, Jaakko on sukuseuramme varaesimies – Vuoden Liikainen mallia/2004. Kuusamon haara.

A-M Liikainen Pudasjärven lukiosta. Tieto luettu lehdestä. Etunimi ja hänen taustatiedot eivät toistaiseksi ole tiedossa.

Saija Liikainen Mikkelin yhteiskoulun lukiosta Saijan vanhemmat ovat Arja ja Taisto Liikainen Mikkelin Harjumaasta. Kangasniemen haara.

Sukuseura onnittelee nyt myös heitä, joita ei tiedetty onnitella ajoissa.

Vuosikokous Jyväskylässä 2004

Liikasten sukuseuran vuosikokous pidettiin 24.7.2004 Jyväskylässä Hotelli Albassa Tuomiojärven rannalla. Kokouksen puheenjohtajana toimi Harri Liikanen ja sihteerinä Matti Liikanen. Esillä oli myös sukuseuran tuotteita. Jyväskylän vuosikokoukseen osallistui runsaasti Liikasia lähes kaikista sukuharoista.

Kangasniemen Liikasia: Kuvassa vasemmalta lukien, seisomassa Raimo L., Raimon takana?, Jukka L., Sirkka L., Matti L., Kirsti L., Kirstin takana Kaija L., Kirsti L., Rauni Puttonen, Marjatta ja Heimo Häkkinen, Sirkka Liisa, Kari L ja Eija L. Kyykyssä Rau-no ja Raija Pasanen, Saara Helenius ja Harri L. (L=Liikanen)

Anttolan Liikasia: Esko Liikanen sisarineen ja puolisoineen sekä Sirkka – Liisa Tupala. Vasemmalta Veikko ja Airi (o.s. Liikanen) Ovaska (Australia), Himanen (Lappeenranta), Eskon tv, Esko ja Liisa Liikanen (Anttola) ja Sirkka-Liisa Tupala (Hämeenlinnan)

Korpilahden Liikasia Vasemmalla kaksi Korpilahden Liikasta: Kalevi ja Seija L. Oikealla on Heikki L. (s. Längelmäki – sukuhaara ?)

Kuusamon Liikasia. Vasemmalta Reijo L., Impi Kultanen, Marja-Leena Lämsä, Jaakko L., Helvi Järvenpää, Toimi L., Raija Heiskanen, Kati Lahti ja Pertti Lampela.

Kuvassa sukuseuran sihteeri Matti Liikanen ja esimies Harri Liikanen ovat juuri julkistaneet vuoden 2004 Liikasen. Sukuseura onnittelee lämpimästi Vuoden 2004 Liikasta.

Erovoorossa olevat hallituksen jäsenet Esko ja Matti Liikanen valittiin uudelleen ja entiset tilintarkastajat saivat pestin jatkaa. Kokouksen huipentumana julkistettiin

Vuoden 2004: Liisa Liikanen, Anttolasta. Sukuseura toivottaa paljon onnea Vuoden 2004 Liikastelle, jonka esittely on toisaalla tässä lehdessä.

Vuoden 2004 Liikanen: Liisa Liikanen

Vuoden 2004 Liikaseksi julistettiin vuosikokouksessa emäntä Liisa Liikanen (o.s. Parkkinen) Mikkelin Anttolasta. Hän on aktiivinen ja innostunut sukujuurien tutkija, jonka toimesta Anttolan Liikasista on löytynyt paljon uutta tietoa.

Lapsuus

Tuuli tuuditti puiden latvoja ja oli kirkas syksyinen ilta, kun Lempi ja Arvo Parkkisenesikoistytär Liisa syntyi 9.9.1942. Sota riehui melkein joka valtakunnassa. Liisan isä sattui onneksi olemaan juuri lomalla, kun tytär syntyi, joten hän näki tyttänsä heti seuraavana aamuna ennen rintamalla lähtöään. Ensimmäisenä asuinpaikkana oli Ruokola No:1 Anttolassa. Tästä asuinpaikasta alkoikin Liisan kiinnostus sukututkimukseen, koska

sama numero oli Liikasten asuinpaikkana. Tutkimusta tehdessä kävi kuitenkin ilmi, että vuosien varrella numerointi oli muuttunut ja ettei kyseessä siis ollutkaan sama talo.

Kun Liisa oli 1v 4kk, perhe muutti Anttolan Pitkälähteen pitämään mummon kotipaikkaa, talon jäädessä isännättömäksi. Ratkaisu muuttoon tuntui sikäli järkevälle, kun Tuokola I:ssä oli väkeä yllin kyllin. Heidän lisäksi talossa oli asunut isän veljen nelihenkinen perhe, mummon, isoseitä ja kolme tätiä. Pitkälähteen talo oli melkoisessa kunnossa, ämpäriä siirrettiin lattialla, kun vettä tippui katosta. Saunomassa käytiin naapurissa, kun ei omaa ollut. Alkoi jälleenrakentaminen, ensin sauna ja sitten talo.

Sisaruksia perheeseen tuli Risto ja Leena. Kansakoulu sijaitti

lähellä. Matkaa oli vain parisen kilometriä. Koulutaival sujui talvella hiihtäen ja kesällä kävelen. Jatkokoulu käytiin Anttolan kirkonkylässä Koivulan nuorisoseurantalolla. Opintojen kesto oli noin 100 tuntia ja viikot asuttiin kirkolla perheessä ja viikonlopuksi tultiin kotiin. Liisa meni ammatikouluun Mikkeliin ja suoritti siellä pari vuotta kestäneen kotitalouslinjan. Opiskeluaikansa hän asui vuokrahuoneessa eräässä perheessä Mikkelissä Leena-siskonsa kanssa, joka kävi samaan aikaan oppikoulua.

Perheen perustaminen

Aviopuolisonsa Esko Liikasen Liisa oli tuntenut jo pitemmän aikaa erilaisista nuorten tapahtumista ja tansseista. Rakkaus syntyi kuitenkin varsinaisesti 1962 Juhannuksena Anttolassa Kaikukallion tanssilavalla. Häitä vietettiin 1964 elokuussa.

Perheeseen syntyi viisi tytärtä. Vanhin Kirsi Miettinen asuu perheineen Kuopiossa, koulutukseltaan hän on tekstiiliteknikko ja toimii pesulan työnjohtajana. Heli Karhinen perheineen asuu Jyväskylän mlk:ssa Palokassa ja on erikoissairaanhoitaja. Eija Toivonen perheineen on Mikkelissä ja on ammatiltaan farmaseutti, tällä hetkellä tosin hoitovapaalla. Kati asuu Haukivuoren Nykälässä ja toimii kyläkoulun keittäjänä ja on koulutukseltaan kotitalousteknikko/restonomi AMK. Perheen kuopus Tarja on matkailualan restonomi ja työskentelee OK-matkoilla Helsingissä. Kati ja Tarja ovat kummatkin kihloissa. Liisalla ja Eskolla on kuusi lastenlasta, neljä poikaa ja kaksi tyttöä: joista Kirsin ja Harrin lapsia ovat Miikka 12 v. ja Joonas 10 v., Helin ja Jukan lapsia Ville 10 v. ja Veera 8 v. ja Eijan ja Saulin lapsia ovat Emilia 2 v. ja Eetu 1 v.

Työ

Maatilan työt ovat olleet Liisalle tuttuja lapsesta saakka. Jo pienenä tyttönä käsinlypsy sujui mainiosta. Avioiduttuaan Eskon kanssa, hän tuli miniäksi Peltolan lypsykarjatilalle. Tilalla asuivat silloin Eskon ja Liisan lisäksi Eskon vanhemmat, mummo ja pari nuorempaa sisarusta. Elämä oli sopeutumista uusiin ihmisiin, kyläyhteisöön ja talon tavoille. Eikä aina törmäys-

kurseiltakaan välttytty, kuitenkin luovimmalla asioista selvittiin ja yhteistyö sujui. Töistä ei ollut pulaa silloinkaan, vaikka lehmiä oli vain kourallinen verrattuna tähän päivään (2004), sillä siihen aikaan koneita ei ollut niin paljon ja pian jo lapset, joista kolme vanhinta syntyivät peräkkäisinä vuosina, työllistivät myös kiitettävästi. Väillä Liisa oli Ruokolan koululla keittäjän sijaisena, jonne hän pyrki vakituiseen virkaankin. Kun tila siirtyi Eskon ja Liisan omistukseen tilan lehmäkoko alkoi kasvaa vähitellen ja navettaakin uudistettiin lannanpoistolla ja putkilypsykoneella. Tällä hetkellä (2004) lehmiä ja nuorkarjaa on noin 25 yhteensä eli töitä on yllin kyllin. Joten laakereilla tämä mummo ei vielä todellakaan lepää.

Harrastukset

Liisa on ollut koko ikänsä aktiivinen osallistuja erilaisissa järjestö- ja seuratoiminnoissa. Lapsuuden ensimmäinen ja tärkein harrastus oli 4H-kerho, jonka puitteissa hänellä oli oma kasvimaa. Hän osallistui myös erilaisiin kilpailuihin mm. lypsykilpailuun. Nuoruudessa Liisa kuului myös raittiusseuraan sekä maaseudun nuortenliittoon (nyk. keskustan nuoret). Kun Liisan tytöt olivat pieniä, hän ompeli tytöille vaatteita. Hän on myös kertonut useita mattoja ja muita teks-

tiilejä. Liisa on pitänyt koko ikänsä leipomisesta ja ruoanlaitosta, hän onkin ollut laittamassa useita pitoja. Liikunnallisista harrastuksista rakkaimpia ovat uinti, myös avantointi sujuu, sekä kuntojumppa ja sauvakävely. Vähäiset lomapäivät kuluvat usein tutustuen kotimaan tai ulkomaiden kulttuurikohteisiin.

Tyttäret olivat valmistaneet elokuussa 2004 vanhemmilleen rubiinihäät – 40-vuotishääjuhlan. Lapsen hakivat Liisan ja Eskon kotoa klo 13, sanoivat, että he tarjoavat ruoan. Kotoa ajettiin ensin kauppaan, josta ostettiin tikkarit, kun oli luvattu viedä syömään – tikkaria vain imeskelmään. Varsinainen rubiinihääjuhla vietettiin kesämökillä Anttolan Kinoniemessä.

Lokakuussa 2004 Liisa onkin lähdössä Australiaan kahden tyttärensä kanssa.

Sukututkimus on myös imaissut Liisan mukaan todella magneetin lailla. Sukututkimus on verrattavissa palapelin kokoamiseen, aina riittää ihmeteltävää ja pohdittavaa, ennen kuin osaset menevät kohdilleen. Anttolan Liikasten sukuhaara onkin melkoisen tuttua joukkoa hänelle, vaikka askaretta sen tiimoilta riittää, eikä taida työmaa koskaan valmiiksi tulla. Suku elää!

Kuvassa Liisa Liikasten sukuseuran vuosikokouksessa 24.7.2004 puolisonsa Eskon ja hänen sisartensa Airin ja Raijan ja heidän puolisoitensa Veikko Ovaskan ja Jouko Himasen sekä Liisan ja Eskon tyttären, Helin kanssa. Liisa on 1. rivillä vasemmalla ja Esko samalla rivillä oikealla. Heidän välissään ovat Eskon sisaret Airi ja Raija.

Sukuseurojen keskusliitto 25 vuotta

Sukuseurojen Keskusliitto ry on sukuseurojen yhteyselin, joka edistää uusien sukuseurojen perustamista sekä suku- ja henkilöhistoriallista tutkimustyötä. Toimintaan kuuluu julkaisutoiminta, esitelmä-, keskustelu- ja neuvontatilaisuudet sekä Sukuviesti-lehden kustantaminen. Tämä vuosi on ollut juhlavuosi, jonka suojelijana on ollut rouva Eeva Ahtisaari. Liikasten sukuseura sai aikoinaan apua perustamisasiassa ja on ollut siitä lähtien jäsen, joita nyt on jo 75.

Juhlavuoden ohjelmaan on kuulunut mm perinteenkeruukurssi, kirjoituskilpailu ”Minä ja sukuni”, 25-vuotisjuhlakokous ja –seminaari Suitian linnassa 15.5., Turun kirjamesut/sukumessut 1.-3.10. sekä syyskokous 9.10. ja juhlanäyttely Helsingissä 9.10. – 13.11.

Pirkko Liikanen edusti seuraamme Suitian linnan tilaisuuksissa. Siellä Eeva Ahtisaari oli kertonut esityksessään mielenkiintoisen tarinan:

USA:ssa käydessään Eeva ja Martti Ahtisaari tapasivat nuoria opiskelijoita. Heidän joukossaan oli perhe, johon kuului amerikkalainen isä, pakistanilainen äiti ja 3-vuotias tyttö. Tyttö kysyi pakistanilaiselta enoltaan, mikä hän oli juuriltaan, johon eno vastasi, että hän on pakistanilainen ja jatkoi: ”Entä mikä sinä olet?” 3-vuotias sanoi, että hän on puoleksi pakis-

tanilainen. Tähän eno kysyi, että se toinen puoli. Tyttö sanoi mietittyään hetken: ”Hän on ihminen (human).”

Tilaisuudessa esiintyi myös arkipiispa Leo, joka korosti puheessaan mm. sitä, miksi sukuseurat ovat tärkeitä, Ihmisten lähiympäristö ei aina toimi, mutta sukuseura toimii, tutkii ja laajentaa yksilöllistä identiteettiä ydinperheestä laajempaan sukujen yhteisöön ja jopa kansallisesta ja kulttuurisesta identiteetistä aina globaaliin ihmisenäkemykseen yli historiallisen ajan ja paikan. Emme ole yksin, vaan kuulumme aina suurempaan yhteisöön. Arkipiispa kutsui eri kulttuuria edustavien puolisoitten liittoa ekumeeniseksi avioliitoksi. Ydinperhe, läheiset sukulaiset; vanhemmat ja isovanhemmat, sisaret ja veljet, serkut ja kummit herättävät joskus kipeitä kokemuksia, mutta kun yhteys laajempaan sukulaisuuteen ja sukuun muodostuu, näemme ihmiselämän kaaren yli sukupolvien historiallisen ajan ja paikan. Silloin omat kipeätkin sukulaisuuskokemukset alkavat näyttää vähäisiltä.

Kansatieteilijä Sanna-Kaisa Spoofo kertoi seminaarissa sukututkimuksen perustasta ja suvun merkityksestä sääty-yhteiskunnassa, jossa aatelisten aatelistarvon ja kuninkaallisten kruununperillisten perimysjärjestykset ja raama-

tun sukutaulut ovat olleet mallina tavallisten ihmisten sukutaustojen tutkimiselle. 1920-luvulla oli ainoastaan aatelisten sukuseuroja ja 1930-luvulla perustettiin ensimmäiset aatellitomat sukuseurat.

Harri Liikanen edusti seuraamme syyskokouksessa ja juhlanäyttelyn avajaisissa kansallisarkistossa. Avajaistilaisuuden avasi kansallisarkiston pääjohtaja Jussi Nuorteva, joka mainitsi mm, että sukututkijat ovat arkiston isoin käyttäjäryhmä. Itse näyttelyn avasivat professori Juha Pentikäinen ja Sukuseurojen Keskusliiton puheenjohtaja Juha-Veikko Kurki. Pentikäinen ilmoitti samalla Pentikäisten sukuseuran liittymisestä SSK:n jäseneksi. Tilaisuudessa lauloi Sharon Rubanovitsch. Näyttelyyn tutustumisen jälkeen Juha Pentikäinen esitelmöi vielä aiheesta ”Suomen suku ja sukupolvien muisti”. Hän on tutkinut vuosia suomensukuisten kansojen kieliä ja historiaa, joten hän tietää, mistä puhuu. Hän piti väistämättömänä, että Venäjällä suomensukuiset kansat vähenevät tulevana vuosikymmeninä, mutta meillä suomalaisilla ei ole hätää. Olemme tarpeeksi iso kansa. Vaapaasti Pentikäisen sananlaskua mukaellen lopuksi voisi sanoa seuraavaa: ”Paju pajun vesasta kasvaa, mutta Liikasen pojasta Liikanen.”

20-vuotisjuhlats Mikkelissä

Kuten tiedämme, ensi vuonna sukuseuramme täyttää jo 20 vuotta.

Juhlaa vietämme 30. – 31.7. Mikkelissä Suomen Nuorisopiston Kesähotelli Paukkulassa, Paukkulantie 22..

Olemme varanneet majoitustilaa jo perjantai-illasta 29.7., joten pitkämatkalaisetkin ehtivät mukaan.

Yhteystiedot Hotelliin: puhelin (015) 414 800, www.sno.fi

Toivomme runsasta osanottoa ja siksi pä laita jo nyt varaus kalenteriisi.

Tarkemmin asiasta seuraavassa Liikaslinkissä ja kotisivuillamme.

400 Noppa -televisio-ohjelmaa

Kuvassa on TV 1:den lasten ja nuorten toimituksen Noppa-ohjelmasarjan vastuuhenkilöitä. Kuvan keskellä ensimmäisessä rivissä ovat juontajat Heikki Takkinen ja Maija Asikainen, Heikin vieressä Maiikki Harjanne ja Maijan vieressä toimittaja Sirppa Sivori Asp. Oikealla ensimmäisenä on toimittaja Antero Ikonen. Maiikin takana ovat Sirkka Häkkänen, Pirkko Liikanen, kuvaussihteeri Ritva Eränen ja Helena Allahwerdi. Pirkon ja Ritvan takana on toimittaja Ulpu Tolonen. (Kuva: YLE)

Viime numerossa aloitimme tämän Pirkko Liikasen kirjoittaman historiikin julkaisemisen ja tässä seuraa sen loppuosa hieman lyhennettynä.

Ohjelmasarjan toimittivat kolme toimittajaa: Antero Ikonen, Ulpu Tolonen ja Sirppa Sivori-Asp. Ensimmäinen Noppa käynnistyi vuonna 1972 aluksi toimittaja Antero Ikonen, kuvaussihteeri Ritva Eränen ja kuvittaja Sirkka Häkkäsen sekä freelancereiden avulla. Koko sarjan rakenteesta ja käsikirjoituksista vastasi professori Pirkko Liikanen Jyväskylän yliopistosta kirjoittaen myös itse käsikirjoituksia Noppa-ohjelmia varten.

Hän vastasi myös Noppaan liittyvästä tutkimuksesta. Muina käsikirjoittajina olivat mm kansainvälisten asioiden johtaja, filosofian tohtori Helena Allahwerdi, ja lastentarhanopettaja Maija Asikainen, joka toimi myös Heikki Takkisen kanssa Nopan juontajana. Kuvataiteilija Maiikki Harjanne avusti ohjelmiin sisältyvien tehtävien kuvituksessa.

Ohjelmasarjaa esitettiin aluksi kerran viikossa, sitten kaksi kertaa

viikossa ja uusinnat kaksi kertaa viikossa.

Viikoittain lähetettävissä ohjelmissa ensimmäisessä esiteltiin ja opittiin aiheeseen liittyvät kielelliset käsitteet. Toisessa ohjelmassa aihetta laajennettiin uusiin asioihin ja tilanteisiin. Jokaiseen ohjelmaan sisältyvien lukuisien tehtävien ratkaiseminen vahvisti aina kulloinkin ko. tehtävän edellyttämää oppimisvalmiutta. Näitä valmiusalueita olivat motoriikka, näkö, kuulo, kieli, käsitteenmuodostus, muisti ja looginen ajattelu.

Näköä kehittäviä tehtäviä ovat esimerkiksi samanlaisten ja/tai erilaisten kuvien etsiminen, suuntien erottaminen, hullunkuristen asioiden havaitseminen.

Erilaisten äänien ja äänteiden erottaminen vahvistaa kuulohavaintojen erottelukykyä. Äänen yhdistäminen sitä vastaavaan kuvaan ja kuvasta kertominen edellyttävät kuullun ja nähdyn informaation yhdistämistä, mikä on välttämätöntä lukemaan ja kirjoittamaan oppimiselle. On osattava yhdistää äänne (kuultu) sitä vastaavaan kirjaimen (visuaalinen merkki). Myös kuuloon perustuva lorun,

laulun ja/tai leikin toistaminen on oppimisen tulosta ja vahvistaa lyhytkestoista muistia. Lyhytkestoisien muistin olemassaolo on taas välttämätön kaikelle oppimiselle. Mikäli lapsi ei pysty muistamaan kuulemaansa ja/tai näkemäänsä, saattaa syynä olla se, ettei hän pysty erottamaan sitä, mitä hänen pitäisi muistaa.

Käsitteenmuodostusta vahvistavat tehtävät perustuvat ko. käsitteen tunnistamiseen, vertailuun ja syy-yhteyksien keksimiseen. Tyypillinen jokaiseen Noppa-televisio-ohjelmaan sisältyvä käsitteenmuodostusta edellyttävä tehtävä perustui ”jätkänsakki” -pelin ideaan. 3x3 kuvan kuvaruudun pohjalta piti keksiä, millä tavoin jokaisen rivin tai sarakkeen kuvat olivat samanlaisia, tässä tapauksessa kuvien esittämät sanat/käsitteet olivat samanlaisia. Esimerkiksi ”Millä tavalla radio, televisio, sanomalehti ovat samanlaisia?” (Tiedotusvälineitä) Vuoden 1975-76 aikana välitettiin katsojille tällä tavoin lähes 700 erilaista kielellistä käsitettä.

Oheisaineistoissa neuvottiin, miten eri sanoja/käsitteitä esittä-

mistä kuvista tehtiin pelikortteja, joilla vuorostaan pystyi pelaamaan erilaisia tunnistamis-, muisti- ja sääntöpelejä. Pelin sääntö perustui aina ohjelman sisältämään opittavaan asiaan.

Noppa-ohjelmiin perustava tutkimus osoittaa selkeästi, että tiedotusvälineillä, erityisesti televisioilla on valtava mahdollisuus vaikuttaa koulun edellyttämiin lasten oppimisvalmiuksiin. Tämä edellyttää toki ohjelmien tarkkaa suunnittelua kohderyhmän edellytyksiä vastaavaksi. Tämä jos mikä vuorostaan edellyttää ammattitaitoa ja asiantuntemusta.

Erittäin painavaksi muodostuvat myös eri instituutioiden yhteistyö kuten tv-ohjelmien ja graafisen aineiston tuottaminen samojen tavoitteiden mukaisesti.

Pirkko Liikanen (1999) toteutti myöhemmin multi- ja hypermediaohjelmakokonaisuuden nimeltä ”Lapsen kehitys ja oppiminen: teoriasta käytäntöön” (<http://www.cc.jyu.fi/~liikanen/proj.htm>). Ohjelman käyttäjän opas löytyy internetistä ja sisältää runsaasti kehityspsykologista tietoa eritasoisia oppimisvalmiuksia vastaavan informaation välittymisestä. (<http://www.cc.jyu.fi/~liikanen/sis.htm>). Tänä päivänäkin tästä opetuskokonaisuudesta hyötyvät paitsi kasvattajat, opettajat ja lastentarhanopettajat, toiminta- ja opetussuunnitelmien laatijat, myös lastenohjelmien televisio-toimittajat, mikäli heidän työnsä tavoitteena on koulutuksellisen tasa-arvon ja oppimisvalmiuksiltaan erilaisten lasten oppimisen

mahdollistaminen ja edistäminen.

Opetusministeriö myönsi Noppa -ohjelman työryhmälle: toimittaja Antero Ikonen, toimittaja Sirppa Sivori-Asp, toimittaja Ulpu Tolonen, professori Pirkko Liikanen ja maisteri Helena Allahwerdi, valtion tiedonjulkistamis-palkinnon vuodelta 1976.

Noppa- projektiin liittyi hyvin paljon tutkimuksia. Ohjelman vaikutuksia lapsiin tutkittiin keuhkollisesti ja käytännössä kodeissa, päivähoitossa, peruskouluissa ja opettajankoulutuslaitoksessa. Ohjelmaan liittyen tehtiin runsaasti oheisaineistoa. Erilaisia tutkimusraportteja julkaistiin noin 25. Kirjoja yms julkaistiin lähes 20.

Totuuksia sukunimistä

Sukunimilaki, nykyinen nimilaki tuli voimaan 1986 ja se mahdollisti vihkiparin sukunimivalinnan.

Heti lain tultua voimaan 3500 naista vaihtoi takaisin tyttönimensä. Nykyisin vaihdoksia tehdään noin 400 vuodessa.

Avioliiton päättyessä avioeroon tai puolison kuolemaan 4000 ihmistä vuosittain päätyy ottamaan aikaisemman nimen takaisin.

Kesäkuukausina solmitaan puolet avioliitoista.

Edelleen kahdeksan kymmenestä avioliiton solmivasta avioparista valitsee miehen sukunimen. Kesä-, heinä- ja elokuussa perinteet näyttävät jylläävän, sillä peräti 85 % valitsee miehen sukunimen, mutta muina aikoina luku on pienempi.

Viime vuonna 18 % vihityistä aviopareista säilytti oman sukunimensä. Kymmenen vuotta sitten luku oli vajaa 12 eli oman nimen säilyttäminen näyttää yleistyvän.

Vaimon sukunimen ottaa vuosittain muutama sata pariskuntaa, mikä on kuin pisara 30 000 uuden avioparin meressä.

Jos pariskunta haluaa esimerkiksi ottaa nimekseen toisen isoäidin tyttönimen, asia ei hoidu tavallisella ilmoituksella, vaan on tehtävä nimenmuutos.

(Lähde: Itä-Helsingin Alueuutiset)

Menkäämme Suomen Pankkiin

Pääkaupunkiseudun paikallistapahtuma järjestetään tiistaina joulukuun 14. päivänä 2004.

Aiheena on tutustuminen Suomen Pankkiin. Isännäksi on lupautunut pääjohtaja Erkki Liikanen itse, josta hänelle jo nyt parhaat kiitokset.

Tilaisuus alkaa klo 17.30 Suomen Pankin rahamuseossa Snellmaninkatu 2. Tilaisuus kestää noin 1 ½ tuntia. Museo on avoinna arkisin klo 12-19 paitsi maanantaina.

Ilmoittautumiset viimeistään sunnuntaina 12.12. Harri Liikaselle, jonka yhteystiedot ovat takasivulla.

Kaikki jäsenet tai jäseneksi aikovat perheineen ovat lämpimästi tervetulleita.

Lahjoituksia

Tuuli Bernard (Ri) on lahjoittanut sukuseuralle Ristiinan Liikasiin kuuluvan Signe Helena Liikasen (1891 – 1975) kirjeitä ja valokuvia.

Liikasten 1. luokan postimerkkejä

15.5.2004 syntynyt Johannes (H e l e n a n Allahwerdin o.s. Liikanen pojanpoika)

Perinnehenkilön Herman Liikasen postimerkki

Liikasten sukuseura kerää sukunsa jäsenten postimerkkejä (Oma merkki – oma elämä –sarja). Lähetä ystävällisesti jo julkaistu postimerkkisi tiedoksi sukuseuralle.

Näyttelyitä

Taidemaalari Sirkka Laakkosella (Ri) oli näyttely Jorvissa 27.6.-17.7.2004. Sirkka on Espoo Art ry:n vuoden taitelija 2004.

Jyväskylän yliopiston pääkirjastossa on avattu näyttely ”TIETEEN TOINEN SUKUPUOLI” (8.9.2004-29.4.2005). Jyväskylän yliopistossa on tähän mennessä julkaistu 450 tohtorin väitöskirjaa. Emerita professori Pirkko Liikanen (Ri) esitellään lasivitriinissä yhdentoista muun väitelleen kanssa. Pirkko on suorittanut 30 vuotta sitten tohtorin tutkinnon pääaineena psykologia ja sivuaineena sosiologia.

Herman opettajan oppaassa

Syyskuussa valmistui Otavan kustantamana peruskoulun 7. luokan historian opettajan opas ”Historian tuulet 7”. Oppaassa kerrotaan myös Herman Liikasesta.

Jäsenmaksuja kaivataan!

Tämän lehden mukana tulee pankkisiirtolomake niille, joilta merkintöjemme mukaan jäsenmaksu on vielä maksamatta. Maksamattomien määrä on laskenut viime vuodesta, mutta yksikin on liikaa meidän pienelle seuralle. Toivomme, että maksat jäsenmaksusi jäsenyysveloitteen mukaisesti ensi tilassa. Jos olet sen jo maksanut, ota yhteys sihteeriin, niin selvitetään, missä on virhe. Arvostamme jäsenyyttäsi ja haluamme, että olet mukana.

17.10. *Elli Liikanen*,

Lappeenranta (Mi)

31.10. *Tanja Niemi*, Kälviä (Ka)

Liikkasille sukuseura

Kahden koon Liikaset eli Liikkaset ovat perustaneet sukuseuran toukokuussa ja heillä oli nyt marraskuussa ensimmäiset kokoontumiset Anjalankoskella Liikkalan talossa ja Helsingissä. Tilaisuuksissa julkistettiin kaksi kiloa painava sukukirja, joka käsittää 15 000 henkilöä. Kirjassa esiintyy myös nimi Liikanen, joten ehkä on syytä perehtyä siihen tarkemmin. Lisää sukuseurasta voi lukea seuran kotisivuilta <http://personal.fi/yhdistys/liikkanen>. Liikasten sukuseura on lähettänyt onnittelut tuoreelle ”kaimaseuralle”.

Perinnehenkilö muissa lehdissä

Herman Liikasen muistolaatan paljastustilaisuuksista kerrottiin seuraavissa lehdissä: Ristiinalainen 21.7.2004, Sydän Hämeen Lehti, 22.7.2004 (n:o 58), Etelä-Suomen Sanomat 22.7.2004 ja Sukuviesti 5/2004.

Merkkipäiviä vuonna 2005

Tiedossamme ovat seuraavat merkkipäivät

90 vuotta

5.1. *Eeva-Liisa Haukiala*, Hyvinkää (Ri)

22.3. *Ida Liikanen*, Mikkeli (Ka)

85 vuotta

1.1. *Asta Liikanen*, Reisjärvi (Ka)

14.6. *Nils Lilljegen*, Helsinki (Ri)

4.10. *Sirkka-Liisa Tupala*, Hämeenlinna (Mi)

75 vuotta

9.1. *Anna-Liisa Pesola*, Reisjärvi (Ka)

1.2. *Helvi Järvenpää*, Riihimäki (Ku)

70 vuotta

22.6. *Juha Liikanen*, Lieto (Jo)

12.7. *Pentti Liikanen*, Juva (Mi)

3.8. *Elias Liikanen*, Kuusamo (Ku)

18.9. *Paavo Rossi*, Reisjärvi (Ka)

6.12. *Jouko Liikanen*, Turku (Jo)

11.12. *Anja Uotinen*, Puumala (Mi)

60 vuotta

20.3. *Pentti Liikanen*, Helsinki (Ka)

22.4. *Sirkka Laakkonen*, Espoo (Ri)

15.7. *Sirkka Liikanen*, Kärkölä (Ku)

11.9. *Margit Lehtola*, Ylivieska (Ku)

5.10. *Kaisa Anttila*, Rovaniemen mlk (Ku)

50 vuotta

22.7. *Pirjo Järvinen*, Orimattila (MA)

24.9. *Markku Liikanen*, Kuusamo (Ku)

Kiitos avustuksesta

Tämän Liikaslinkin painatuskuiluista on vastannut M-Laskenta Ky Lahdesta, joten kiitos kuuluu sihteerillemme Matti Liikaselle, jonka yritys M-Laskenta Ky on. Eipä tämän parempaa joululahjaa sukuseura olisi voinut toivoa. Sukuseura toivottaa Matille ja puolisolle Kirstille onnea ja menestystä yrittämisen maailmassa jatkossakin.

Lähetäjä:
Liikasten sukuseura ry
c/o Pirkko Liikanen
Viherlaaksonranta 10 A 15
02710 ESPOO

SUKUSEURAN HALLITUS

Puheenjohtaja (= sukuseuran esimies) **Harri Liikanen**,
Rintinpolku 17, 00940 HELSINKI, (09) 308 263 koti/faksi, 040 502 5939, harri.liikanen@kolumbus.fi

Varapuheenjohtaja (= sukuseuran varaesimies) **Jaakko Liikanen**,
Puhaltajankatu 55, 11910 RIIHIMÄKI, (019) 720 669, 040 516 4305, jaakko.liikanen@jl-lasi.fi

Sihtööri **Matti Liikanen**,
Naavakatu 10, 15950 LAHTI, (03) 753 1134, 0400 493 040, (03) 753 7154 faksi,
matti.liikanen@m-laskenta.inet.fi

Tiedottaja **Pirkko Liikanen**,
Viherlaaksonranta 10 A 15, 02710 ESPOO, 050 517 0588, pirkko.liikanen@welho.com

Hankkija **Sirkka Liisa Kuusisto**,
Luusniementie 1236, 51460 LUUSNIEMI, (015) 652 205, 040 563 0200, sirkkaliisa.kuusisto@jippii.fi

Arkistonhoitaja **Esko Liikanen**,
Ylivedentie 438, 52100 ANTTOLA, (015) 655149, 050 303 7121, liikane2@saunalahti.fi

JÄSENREKISTERIN HOITAJA HALLITUKSEN ULKOPUOLELTA:

Tiia Kumpumäki, Herman Renlundinkatu 18, 67100 KOKKOLA, (06) 831 4701, 050 464 0220, tik@pp.nic.fi

SUKUSEURAN PAIKALLISET YHTEYSHENKILÖT:

MIKKELI JA ANTTOLA: Esko Liikanen, katso hallitus
HELSINKI (Pk- seutu): Harri Liikanen, katso hallitus
JUVA: Annikki Liikanen, Kuhalammentie 2 a 4,
51900 Juva, (015) 651 323

KANGASNIEMI: Sirkka Liisa Kuusisto, katso hallitus
REISJÄRVI: Sirkka Leppälä, Tuomikuja 3,
85900 Reisjärvi, (08) 776 135
LAHTI, JAALA, ORIMATTILA: Matti Liikanen,
katso hallitus

KUMMITYTTÖ

Lähes sukuseuran perustamispäivänä
syntynyt Jenni Liikanen Lahdesta.

INTERNET- KOTISIVU
www.liikastensukuseura.fi

PERINNEHENKILÖ
Vapaustaistelija,
luutnantti Herman Liikanen

PANKKITILIN NUMERO
Sampo 800019-1978966

SUVUN VANHIN
Vanhin elossa oleva Liikanen on
Helmi Piipponen Espoosta.
Hän on syntynyt 15.5.1909 Hartolassa
ja kuuluu Korpilahden sukuhaaraan.

